

REISZ T. CSABA

Faragó Zsigmond (1862–1932) emlékezete

A magyarországi kataszteri felmérés szervezetében közel háromezer személy fordult meg 1850 és 1918 között. Kezdetben elsősorban idegen ajkú – cseh, morva, osztrák származású – tisztviselők végezték a munkát, egyes becslések szerint akár a 90%-ot is elérte az arányuk a személyzetben.¹ A külföldi mérnökök közül aztán sokan hazánkban telepedtek le és alapítottak családot, esetenként „felmérési dinasztiát” is, és pár évtizeden belül a szolgálat szinte kizárólag a magyar korona országaiban honos – magyar vagy horvát – szakemberekből állt.

Sokan a szakmai feladataikon túl valami más tevékenységben is kiemelkedtek, így Gánóczy Sándor az irodalom és a képzőművészet terén volt eredményes, Pechán János zeneszerző volt, Vozáry Pál meteorológiai előrejelzésekkel foglalkozott. A tisztviselők szakterületi (például térképtárak), területi (erdélyi), szervezeti egységen (felügyelőségek) alapuló prozopográfiai feltárása mellett a markáns egyéniségek önálló életrajza is helyet kap a *Catastrumban*.

A korabeli folyóirat, a *Kataszteri Közlöny* a dualista állam kataszteri tisztviselői kara számára az utolsó három évtized meghatározó szakmai fórumává vált. Az 1892-ben Nagyváradon útjára indított lap első szerkesztője és kiadója Faragó Zsigmond volt, aki – bár csak egy évig tevékenykedett ebbéli minőségében – úttörő munkájával kiérdemelte, hogy ne csak társaival közös, hanem önálló megemlékezést is nyerjen az utókortól.

Az első életrajzi vázlat

Faragó Zsigmond életéről a *Kataszteri Közlöny* készítésében tevékenykedő más személyekkel együtt emlékezett meg Bendefy László, aki ugyan egy korábbi tanulmányában már foglalkozott a szaklappal, de „számos nyitott kérdés maradt fenn, mert a folyóiratnak is több olyan neves szerkesztője, kiadója, sőt: alapító szerkesztője-kiadója is volt, akiről nem sokat tudtunk. Illő azonban az állandó munkatársakról is megemlékeznünk, mert az előbbieket mellett ők határozták meg a lap szellemi szintjét, és ők tették azt változatossá”.² Bendefy szerint Faragó vagy Nagyváradon, vagy Munkács környékén született, ezt Kovács Árpád könyvkötő mesterre hivatkozva állította, aki mint a földmérési hivatalok és a földmérői irodák régi szakembere számos tisztviselőre „emlékezett”. Faragó az érettségi után 1880 körül felmérési díjnokként kezdte kataszteri pályafutását a nagyváradon 8. felmérési felügyelőségben, 1892-re mérnök lett. 1895 körül kilépett a szolgálatból és a „József Nádor Műegyetem” hallgatója lett, majd okleveles mérnökként tért vissza a budapesti 9. felmérési felügyelőséghez, legalábbis a *Geodéziai Zsebnaptár* 1905. és 1909. évi kötete is ott említi mérnökként. Ugyancsak Kovács Árpád adatai szerint 1910 körül Faragó kilépett a szolgálatból, és – akkor már mérnöki, földmérői és birtokrendezői oklevéllel a birtokában – magánmérnöki irodát nyitott a fővárosban a Fő utca és Kacska utca

1 REISZ T. CSABA: Külföldi mérnökök a magyarországi kataszteri felméréseknél. *Archivariorum historicorumque magistra: Történeti tanulmányok Bak Borbála tanárnő 70. születésnapjára*. Szerk.: KÁDÁR ZSÓFIA – LAKATOS BÁLINT – ZARNÓCZKI ÁRON. Bp., 189–215. Török Enikő az 1956-ban megkezdett részletes felmérés személyzetének felügyelőségenkénti prozopográfiai összefoglalóját nyújtja a *Catastrum* hasábjain, e számunkban már az 5. felmérési felügyelőség névtárát állította össze.

2 BENDEFY LÁSZLÓ: Adatok a Kataszteri Közlöny alapítójának, szerkesztőinek és munkatársainak életéhez. *Geodézia és Kartográfia*, 21. (1969) 4:291–294.

■ Faragó Zsigmond arcképe Bendefy László 1969. évi tanulmányában. A cikkben feldolgozott személyek mindegyike rajzos portrét kapott, amely vagy fénykép után készült, vagy képzeletbeli ábrázolás. A leszármazottak őrizetében lévő Faragó-portrék alapján jelen esetben inkább az utóbbiról van szó

sarkán lévő ház első emeletén, amely 1922 és 1925 között bekövetkezett haláláig ott működött. Egykori tisztviselőtársát, Hajnal Sándort 1921-ben társául fogadta az irodájába, aki főnöke halála után saját neve alatt vitte az irodát 1948-ig. Bendefy úgy jellemezte az alapító kiadó-szerkesztő *Kataszteri Közlöny* körül végzett tevékenységét: „*hálásak lehetünk tehát Faragó Zsigmondnak, hogy komoly kezdeti nehézségek és anyagi áldozatok ellenére kitartott az 1892. év végéig, és utódjának egy többé-kevésbé megalapozott jövőjű folyóiratot adott át.*” Bendefy életrajzát több mint fél évszázaddal később, a katasztertörténeti irodalom és forrásanyag hozzáférhetővé tétele, valamint a családtörténeti kutatások utóbbi évtizedekben

bekövetkezett jelentős fejlődése és eredményeinek hasznosítása segítségével jelentős mértékben pontosíthatjuk.

Családi kapcsolatok

Faragó Zsigmond izraelita családban született. Édesapja, Fuchs József életrajzi adatai nem ismertek, ő az 1851-ben megkezdett anyakönyvvezetés előtt vette feleségül Wantuch (Wandtuch) Teréziát/Johannát (Háni) (Pilis, 1830 k. – Cegléd, 1878. 08. 10.), valószínűleg Pilisen, a lány lakóhelyén.³ A menyasszony édesapja, Wantuch Simon (Pilis, 1785 k. – Pilis, 1870. 05. 08.) másik lánya, az ugyanott élő Rozália 1854-ben ment férjhez Kohn Salamonhoz.

A Fuchs–Wantuch házaspárnak hat gyermeke született:

Nina, Lina/Anna (Pilis, 1851. 09. ? – ?; ∞ Ring Jakab, Cegléd, 1872. 12. 02.).

Mária (Pilis, 1854 k. – Budapest, 1910. 07. 26.; ∞1. Schütz Ábrahám, Cegléd, 1881. 01. 25.; ∞2. Weisz Lázár), tüdőgyulladásban halt meg, ekkor békéscsabai lakos volt.⁴

Netti / Anna (Nyáregyháza, 1855. 06. 08. – Budapest, 1898. 05. 06.; Budapest; ∞1. Steiner Gábor, elhunyt, ∞2. Büchler Gyula, Cegléd, 1892. 11. 24.) Topolyán (Bács-Bodrog vm.) lakott, amikor Budapesten szívszélhűdésben elhunyt.⁵

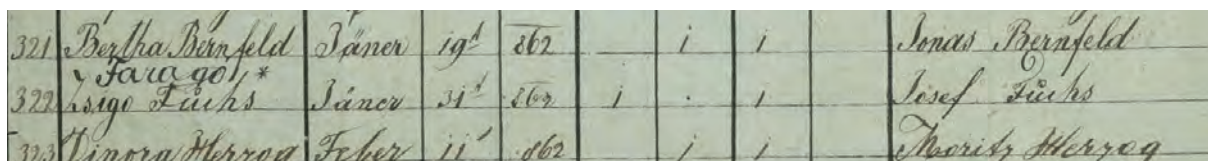
Adolf (Pilis, 1857. 08. 15./18. – Budapest, 1898. 12. 29.; ∞ Bátor Rozália, Budapest, 1898. 09. 10.). A házassági anyakönyvi bejegyzés szerint a férj református, vígszínházi sűgő, aki a közéletben a Czeglédi Andor nevet használja, a feleség Aranyidkán (Abaúj-Torna vm.) született 1860. 08. 08-án.⁶ A *Magyar Színművészeti Lexikon* mindkettőjükéről részben eltérő adatokat közölt: „*Czeglédi Andor, sűgő, sz. 1859.*

3 A Magyar Zsidó Múzeum és Levéltárban őrzött születési, házassági és halálozási anyakönyvek elérhetők a Hungaricana Kögyűjteményi Portálon. A kötetek jelentős részét indexálta Hirschler András családkutató társam (Magyar Családtörténet-kutatók Egyesülete), és adatait előzékenyen rendelkezésemre bocsátotta, így a Fuchs–Wantuch házaspárra vonatkozó ismereteimet az ő feldolgozásából hasznosíthattam. Előzékenységét ezúton is köszönöm. A pilisi adatok az albertirsai anyakönyvekben találhatók.

4 Halotti bejegyzése: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-6M8Q-J1S>

5 Halotti bejegyzése: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-DKTR-HF>

6 Házassági bejegyzésük: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-6967-TKN>

■ Fuchs Zsigmond születési bejegyzése az albertirsai anyakönyvben (Hungaricana Közgűjteményi Portál)

aug. 15-én, Cegléden, megh. 1898. dec. 29-én, Budapesten. Színi pályára lépett: 1881. szept. 1-én, Jakabffy Gábornál, majd Kolozsvárra szerződött. 1896-ban a Vígszínház sűgőja volt. Fordítása: »Éva grófnő«, társadalmi színmű 5 felvonásban. Írta: Vass Richárd. Bem. 1894. nov. 26-án, Kolozsvárott. Neje: Báthori Rózsi, színésznő, sz. 1866-ban, Egerben. Színpadba lépett 1884. dec. 1-én, Tóth Bélánál. 1916. szept. 1-én nyugdíjba ment.⁷ Adolf halálakor megjelent nekrológiai szerint az elhunyt 42 éves volt.⁸ Bátori Rozália 1937. december 20-án, 77 éves korában Budapesten hunyt el.⁹

Franciska (Vasadpuszta, 1860. 04. 23. – 1925. 09. 22.; ∞Weisz Sándor, Cegléd, 1882. 03. 26.).

Zsigmond (Pilis, 1862. 01. 31. – Székesfehérvár, 1932. 07. 12.).

Fuchs Zsigmond – a szolgálati és minősítési táblázata szerint – 1888. november 7-én a Bihar vármegyei Tenkén feleségül vette Weisz Bertát.¹⁰ A tenkei anyakönyvre hivatkozó adat szerint a házasságra 1888 júliusában került sor, Weisz Ede és Stern Nina/Anna 20 éves lánya Bélfenyéren született, a házasság egyik tanúja Czeglédi Andor volt.¹¹ A házaspárnak három gyermeke született.¹²

József János (Tenke, 1889. 11. 15. – Dachau, 1945. 01. ?), 1914. november 8-án Budapesten feleségül vette Ujhely(i) Gyula és Bleier Hermína Gizella lányát (Budapest, 1890–1941); a feleség is tenkei születésű volt, 1920-ban katolizált, 1929-ben elváltak.¹³ József második felesége dr. Timár Magdolna orvos (*Zágráb, 1899. 07. 21.), Lustig Bernát és Löwin Flóra voltak a szülei, 1918-ban változtatta meg a családnevét, az anyakönyvi bejegyzés szerint római katolikus.¹⁴

Sándor István (Nagyvárad, 1891. 01. 25. – Budapest, 1959. 11. 15.), 1923. június 25-én feleségül vette Fröhzeitig Bernát és Zimmermann Katalin lányát, Erzsébetet (*Budapest, 1901. december 27.).¹⁵

Terézia (Budapest, 1902. 11. 07. – Nagykőrös, 1903. 05. 25.), Zsigmond ekkor már római katolikusként szerepelt az anyakönyvben, de anyja és lánya izraelita.¹⁶

Fuchs Zsigmond 1891-ben két kiskorú gyermekével, Józseffel és Sándorral a családnevüket Faragóra változtatták a Belügyminisztérium 16417/1891. számú rendelete alapján.

Weisz Berta fiatalon, 42 éves korában tüdőgyulladásban halt meg 1911. október 11-én, akkori lakcíme Budapesten a Fő utca 80.

7 Magyar Színművészeti Lexikon. Szerk.: SCHÖPFLIN ALADÁR. I. Bp., 1929. 309.

8 A Vígszínház gyászja. Pesti Hírlap, 21. (1899) 1:5. (jan. 1.).

9 Halotti bejegyzése: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-6L6S-52T>

10 Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (= MNL OL), S 92 Az Országos Földmérési Intézet vegyes iratai, Országos kataszteri felmérés – alkalmazottak törzslapjai (= S 92), No. 25/2. Régi szolgálati és minősítési táblázatok, C, D, E, F nevűek, 378–384. (Elérhető a Hungaricana Közgűjteményi Portálon).

11 <https://www.geni.com/people/Zsigmond-Farag%C3%B3/6000000005016467692>

12 Bár találtam egy Faragó Zsigmond (*Budapest, 1892. 01. 11., anyja: Weisz Berta) nevű személyt, aki 1918-ban házasságot kötött, tekintettel arra, hogy Faragó Zsigmond mérnök 1901-ben készült szolgálati táblázatán ő nem szerepel, ezért nem valószínűsítem, hogy ő is a házaspár gyermeke volt: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-DT7S-114>

13 Házassági bejegyzésük: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-D1Z3-3R8>

14 Házassági bejegyzésük: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-DT6S-5XN>

15 Egyik unokája, Schubert András vegyész-mérnök, információkutató, író kérésemre a családjára vonatkozó adatokat és fényképeket is előzékenyen küldött, és engedélyezte, hogy azokat a cikk illusztrációiként bemutassam. Neki és unokatestvérének, Réti Tamásnak önzetlen segítségükért ezúton mondok köszönetet. A Faragó és rokon családokra l.: <https://schmariska.weebly.com/jegyzetek.html>

16 Születési bejegyzés: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-DB19-9HM>

■ Weisz Berta és Winter Róza 1888 tavaszán (Schubert András családi gyűjteményéből)

volt.¹⁷ Faragó Zsigmond Jenő a korábban a Weisz családnál nevelőnként dolgozó Winter Róza (született 1866. 08. 25.) zongoratanárnő, Berta barátnőjét vette feleségül Gyulán, 1912. június 30-án.¹⁸ Zsigmond Székesfehérváron, 1932. július 12-én hunyt el, özvegye a családdal maradt 1954-ben bekövetkezett haláláig.¹⁹

Állami szolgálatban

A kataszteri szolgálatnál alkalmazott tisztviselőkről vezetett szolgálati törzslapok és minősítési táblázatok három – nem mindig teljes – sorozatban megtalálhatók a Magyar

Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában az S 92 fondban. Az első sorozat az „Országos kataszteri felmérés. Szolgálatból 1911-ig bezárólag kivált tisztviselők és díjnokok törzskönyvi lapjai, 1856–1911” címet viseli, és csak egyetlen kötete maradt meg, az I–K kezdőbetűs személyekről. Mivel Faragó 1895-ben kilépett a kataszteri szolgálatból, törzslapja ebben a sorozatban kaphatott helyet, így azt ma nem ismerjük. Miután Faragó 1901. május 1-jétől ismét visszatért a kataszter szolgálatába, ezért új szolgálati és minősítési táblázatot készítettek róla, amely a korábbi életútjának állomásait is rögzítette, így annak alapján az alábbiakban részletesen rekonstruálható a karrierje.²⁰

Faragó Zsigmond rendezett anyagi viszonyok közt élt, káros szenvedélye és mellékfoglalkozása nem volt, gyermekei nevelése miatt állomáshelyéhez kötve volt, nem látogatott nyilvános tanintézetet, és nem volt rokonságban pénzügyi tisztviselőkkel. Az 1901-ben ismét megnyitott szolgálati lapján a vallásához már a római katolikust írták be, áttérésének pontos idejét nem ismerjük. A feleségét, Weisz Bertát és két gyermekét, Józsefet és Sándort tüntették fel családtagokként.

Faragó magyarul tökéletesen beszélt és írt, németül jól beszélt és elég jól írt, románul kicsit beszélt. Cegléden járt a polgári iskolába (I–IV. évfolyam), majd a budapesti főreáliskolába (V–VIII. évfolyam), ott érettségizett 1897. december 14-én (!). Az nem világos, hogy a felső évfolyamokat is ilyen későn látogatta-e, vagy csak az érettségit tette le ilyen idősen (35 éves), továbbá az sem egyértelmű, hogy melyik főreáliskolában történt mindez. Iskolái között nem jegyezték fel az egyetemi tanulmányokat, amit Bendefy László említett.

Faragó (akkor még Fuchs) a kataszteri szolgálatát 1882. május elsején kezdte meg felmérési díjnokként, majd karrierje szépen ívelt

17 Halotti bejegyzés: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-DBRD-2L>

18 Házassági bejegyzésük: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9GBW-9WKZ>

19 Halotti bejegyzés: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GTMW-94GV>. Az özvegyre vonatkozó adatot Schubert Andrásnak köszönöm.

20 MNL OL, S 92. No. 25/2. 378–384.

■ Faragó Zsigmond arcképe (Schubert András családi gyűjteményéből)

felfelé: felmérési növendék (1883. 04. 01.), mérnöksegéd (1886. 05. 01.), önállóan működő mérnöksegéd (1889. 05. 09.), mérnök (1893. 03. 26.). 1895 végén kilépett a kataszteri szolgálatból.²¹ Ezt követően Gerster Béla vasútépitési vállalatánál dolgozott 1896. január 1. és 1897. május 1. között, majd 1897. május 1. és 1901. május 1. között Budapest főváros mérnöki hivatalának földmérési szakosztályánál dolgozott napidíjasként.

Kataszteri évei idején 1885. október 1. és 1886. október 1. között egyéves önkéntes szolgálatot teljesített a 37. gyalogezredben, aztán címzetes szakaszvezetőként tartalékos volt 1899. december 31-ig, ahonnan 1900. január 1-jétől átkerült a népfelkelés I. osztályába.

Faragó az előbb Cegléd, majd Nagyvárad központú 8. felmérési felügyelőségénél dolgozott kataszteri szolgálata első időszakában, majd kicsit több mint 10 év múlva, 1901. május 1-jén a budapesti 9. felmérési felügyelőséghez végleges kataszteri mérnökként tért vissza, az esküjét a munkába lépés előtt, április 30-án tette le. A *Magyarország tiszti cím- és névtára* 1902-ben még háromszögelő segédként vette őt lajstromba, de a szolgálati lap pontosabb adatai között ez nem szerepel.

Illetménye kezdetben 1600 korona, amit 700 K lakpénz és 1000 K munkaátalány egészített ki, majd visszamenőleg 1903. január 1-jétől 400 K pótlékot állapított meg neki a pénzügyminiszter 1904. február 17-én. 1909. március 1-jétől az illetménye ismét nőtt, 2600 K fizetés, 1000 K munkaátalány, 900 K lakpénz volt az éves jövedelme.

1906 és 1910 között évente minősítették: felfogása mindig gyors, ítélőképessége éles, szorgalma – ha nem is fáradhatatlan, de – buzgó, előadása értelmes, sőt 1910-ben már annál is jobb, igen szabatos. Szakképzettsége kiterjedt, sőt 1908-ban és 1910-ben annál is jobb, alapos és terjedelmes volt a felmérési, a felmérési és a nyilvántartási, a részletes felmérési, sokszögelési és mérnöki nyilvántartási teendőkben. Magaviselete kifogástalan, 1910-ben már példás volt. A minősítést Vevér Sándor, illetve 1910-ben Abaffy Jenő felügyelő készítette róla, amelyet 1911-ben változatlanul rögzítettek. A megjegyzések rovatban megemlítették, hogy gyakorlata sokoldalú, illetve 1912. április 17-én Abaffy megjegyezte, hogy csúzos bánatai miatt helyszíni munkáknál kissé lassú, irodai munkára jól használható. Faragó földmérői vizsgát tett 1911-ben, bizonyítványát április 1-jén adták ki.²²

1912. október elején nyugdíjba vonult a kataszteri szolgálatból.²³ Az 1912. évi zárszámadásban a Pénzügyminisztérium nyugdíjasjegyzékén olvasható a neve, amely szerint az utolsóként élvezett, beszámítható

21 Személyi hírek. *Kataszteri Közlöny* (= KK), 5. (1896) 4:108. (ápr. 16.): Faragó Zsigmond állásáról lemondott.

22 Földmérési igazolvány. KK, 20. (1911) 5:206. (máj.).

23 Nyugdíjazás. KK, 21. (1912) 9:202. (szept.).

jövedelmének évi összege 2600 korona volt, 11 év 5 hónap és 1 nap beszámított szolgálati idő alapján 1092 korona éves nyugdíjban részesült, vagyis nem vették nála figyelembe a kataszteri felmérésnél korábban eltöltött 13 évet.²⁴

Az életút vége

Faragó ezt követően magánmérnökként és jogosított földmérőként tevékenykedett, irodáját a lakásán, a Budapest, Fő utca 80. szám alatt rendezte be. 1913–1914-ben Dunaalmás területének földmérését végezte.²⁵ Később társául fogadta egykori kataszteri tisztviselőtársát, Hajnal Sándor mérnököt, aki 1904 és 1907 között ugyancsak a 9. felmérési felügyelőségben dolgozott. 1929-ben a budapesti telefonkönyvben már kettőjük neve alatt szerepelt a mérnöki iroda, amelyet később Hajnal átvett és 1948-ig vitt.

Faragó 1919. március 15-én az abonyi 9/12-es földrendező bizottság munkájáról jelentést készített az Országos Földrendező Tanácsnak, összefoglalója a korszak feldolgozásaiban és forrásgyűjteményeiben is helyet kapott.²⁶ A Magyarországi Tanácsköztársaság idején másodmagával az abonyi járás termelési körzetének volt a mérnökbiztosa.

Faragó mérnöki tevékenységét a kataszteri működésén kívül született más térképművekből is megismerhetjük. A főváros mérnökeként

■ Faragó Zsigmond idősebb korában (Schubert András családi gyűjteményéből)

1898-ban a papföldi régészeti feltárásokhoz készített felmérési rajzot, Balatonmagyaródon telekfelosztást végzett, 1921-ben Székesfehérvár belsősegeinek térképét készítette el, 1928-ban a pécsi Erzsébet Tudományegyetemnek juttatott terület helyes méretét állapította meg.²⁷

24 A m. kir. Állami Számvevőszék jelentése az 1912. évi zárszámadásról, valamint az államháztartás, államvagyon és állami adósságok kezelése körül az 1912. évben szerzett tapasztalatairól. Bp., 1933. Kimutatás azokról az állami nyugdíjasokról, a kik az 1912. évben nyugalmaztattak, továbbá azokról az özvegyekről és árvákról, a kik az említett évtől kezdve állami ellátást élveznek. Pénzügyminisztérium, 58.

25 Az 1908: XXXIX. t.-c. hatályosságának területén működő földmérők vállalatai. KK, 22. (1913) 6:223. (jún.).

26 Dokumentumok az 1918/19-es forradalmak Duna-Tisza közti történetéhez. Szerk.: ROMSICS IGNÁC. Kecskemét, 1976. 338–343. Ugyanezt összefoglalja SIPOS JÓZSEF: Földreform, földigények és földosztás 1919 tavaszán. A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve (Studia Historica, 2.). Szeged, 1999. 73.

27 KUZSINSZKY BÁLINT: A papföldi ásások 1897–1898 években. Budapest Régiségei, 6. Bp., 1899. 19–36., ebben: A Papföldön 1897–1898. években felásott házak alaprajza. Fölmérte Faragó Zsigmond főv. mérnök. 22. MUZSNAI LÁSZLÓNÉ: Kézírtas térképek a területi állami levéltárakban, XXI. Zala Megyei Levéltár. Bp., 1972. Ebben: Urbéri térképek /U/, 2380. „Balatonmagyaródi 39 sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 346, 351, 692, 963/2 1140 és 1141. hrsz. ingatlanok felosztása. Faragó Zsigmond ny. kat. mérnök. Ev n. Méretarány n. 83 x 192 cm.” Erzsébet Tudományegyetem Tanácsulési Jegyzőkönyvei, 1927–1928. Az 1927/28. tanév hetedik rendes ülése (márc. 28.) elérhető a Hungaricana Közgűjteményi Portálon. MUZSNAI LÁSZLÓNÉ: Kézírtas térképek a területi állami levéltárakban. XII–XVIII. Bp. 1968. Ebben a Székesfehérvári Állami Levéltárban: „T 253. Székesfehérvár város belsősegeinek térképe. Faragó Zsigmond földmérő 1921. 1:5000. 130 x 100 cm”. FARAGÓ ZSIGMOND: Székesfehérvár szabad kir. város belsősegeinek térképe. Közrem.: VARGA ELEMÉR. A változásokat átvezette SZATHMÁRY SÁNDOR 1929-ben. 1:5000. Honvédelmi Minisztérium, Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Hadtörténeti Térképtár, G I h 664/3.